

FUNDAMENTELE PEDAGOGIEI CURATIVE

Fundamentele pedagogiei curative, cele mai multe similare cu ale alternativei Waldorf, sunt: **ritmul si vointa; predarea în epoci; cuvântul viu si lumea însufletita; activitatile artistice; atitudinea pedagogului curativ si ambianta.**

a) Ritmul si vointa

În pedagogia curativa, activitatile din timpul zilei, saptamanii si anului, sunt structurate ritmic. În scoala, ziua debuteaza cu o zicere matinala si o parte ritmica urmata de predarea pe epoci, care are loc pe parcursul primelor doua ore de curs. Saptamana începe si se sfarseste în mod festiv, fiind marcata de întalnirile cadrelor didactice care pe langa alte teme, vor aborda si studii de caz.

Anul este structurat ritmic prin anotimpuri, cu sarbatorile care le corespund. Sarbatorile crestine - Pasti, Sanziene, Sf. Michael, Craciun/Boboteaza - se sarbatoresc prin reprezentatii artistice, piese de teatru, etc. În cadrul acestora sunt reprezentate sub forma de imagini notiuni precum iubire, frumusetate, curaj etc, pentru a gasi acces si la sufletele copiilor cu posibilitati de percepere - înțelegere limitate.

Aceste reprezentari ritmice educa vointa si reprezinta un proces de lunga durata pe parcursul caruia familia si scoala trebuie sa mentina o permanenta colaborare.

b) Predarea în epoci

Ziua de scoala începe, în fiecare dimineata cu asa zisa ora de baza sau epoca, desfasurata pe parcursul a 2-4 saptamani si cuprinde acele materii la care trebuie accentuata cunoasterea si înțelegerea gandirea si reprezentarea. Astfel - ora de baza - constituita din primele doua ore ale diminetii, va fi începuta cu grija prin asa numita parte ritmica, ce ocupa ca timp primele douazeci de minute.

Cantecele la flaut, lira, cu vocea, poeziile pantomima exercitiile de ritm (scandate cu picioarele si mainile), exercitii de vorbire (framantarile de limba), în care copiilor le este cultivata capacitatea de a rosti duc - sub forma de jocuri si mici actiuni — la o mai buna perceptie a corpului, la o cunoastere a schemei corporale, la stimularea exprimarii, leaga colectivul clasei si îl acordeaza orei de predare.

Dupa aceasta, din repetarea materiei predate în ziua dinainte, se extrage esenta, astfel încat predarea zilnica este de fapt o continuare a expunerii anterioare. Înțatatorul povesteste plastic, în imagini, luand în considerare temperamentele, tensionand si relaxand, facandu-i pe copii sa se adanceasca în cele traite.

Daca în cazul secventei ritmice care deschide o zi de scoala exista o alternanta între activitatile individuale si cele de grup, în cazul predarii pe epoci domina predarea frontala. În ceea ce-i priveste pe copiii care nu pot sa scrie sau sa deseneze, pedagogul curativ preia aceasta sarcina.

Ora se încheie cu o istorisire ce difera în functie de clasa (cls. I -basmе, a-II-a legende si fabule, a-III-a povestiri biblice, a-IV-a – mitologie romaneasca) ce dau caracter întregului an scolar.

c) Cuvântul viu si lumea însufletita

Cuvântul viu este atat de important, încat manualele sunt evitate în primii ani de scoala, si în mare masura si în clasele superioare. Firul rosu care merge de-a lungul unei epoci de predare si care o face sa fie un întreg ordonat, nu poate fi gasit în nici un manual.

Acesta este prelucrat de învățator, luând în considerare specificul clasei și efectul educativ al fiecărei materii. Lipsa manualelor atrage după sine confectionarea propriilor cărți, prin caiete de epocă în care stă strânsă esența unei perioade de predare. Textele sunt dictate, de regulă, de învățator sau prelucrate împreună în clasă, ilustrațiile fiind cu totul opera copiilor.

d) Activitățile artistice

Următoarele ore de curs (în intervalul 10.30- 11.15; 11.30 - 12.15) se adresează inimii, frumosului, simțirii.

Muzica, pictura, gimnastica, modelajul s.a. tin de domeniul artei -pedagogia curativa alatura acestora inca doua: euritmia si desenul formelor.

Desenul formelor - încă de mici, copiii sunt îndrumați și ajutați să deseneze folosindu-se de o simplă linie, care nu este altceva decât conturul obiectului sau al ființei pe care doreau să o deseneze. În realitate, însă, nu există nici un fel de contur, numai culori ce se întalnesc, suprafețe colorate ce se învecinează.

Începutul este făcut chiar din primul an de școală, când desenul formelor precede scrisul. Desenul formelor nu va fi însă exersat doar ca urmare a mișcării. Se pot pune elevii să întregască o formă incompletă, după propriul simț al unei forme sau să încerce să ajungă la forma imaginii în oglindă.

Euritmia se alătură acestor arte, și însuși numele ei îi definește misiunea. Euritmia nu este numai un exercițiu corporal armonios, ci și o artă care provine din sufletesc-spiritual și care-l uneste pe om cu aceste sfere.

În cadrul paletelor de posibilități oferite de pedagogia curativă, euritmia curativă ocupă un loc central, întrucât plasarea ei în domeniul suprasensibil îi conferă ample virtuți terapeutice. În euritmia curativă, anumite elemente fonetice acționează în sensul învingerii unei anumite unilateralități cauzate de handicap. Mișcările euritmice sunt transformate și intensificate în elemente de euritmie curativă, care sunt executate conform unor modalități ritmice bine definite. Cu ajutorul consoanelor se acționează, de pildă, plastic asupra organizației corporale, vocalele, dimpotriva, stimulează în sensul deschiderii către lume.

e) Atitudinea pedagogului curativ

Întrucât pedagogii curativi acționează nemijlocit asupra copilului, ei trebuie să-și însușească o serie de aptitudini, cum ar fi: facultăți de cunoaștere extinsă, înțelegere față de fenomenele anormale prezentate de copil, intuiție, interes, daruire entuziasm liniște launtrică și respect față de detaliu.

Cadrul didactic caută în mod intenționat stabilirea contactului cu fiecare copil, mai întâi la salutul de dimineață, apoi în cursul predării.

Modul de comportare al cadrelor didactice față de elevi este plin de respect, interes și cordialitate. În acest context este important de remarcat faptul că învățatorul nu este în permanență persoana care îngaduie totul, cu toleranță și înțelegere. El ridică adesea pretenții care acționează cu claritate și fermitate asupra copiilor. În cursul activităților cotidiene se ține seama în mod conștient de forma pe care o au de luat acestea; dacă este cazul, copii sunt corectati în mod sistematic. Comportamentul elevilor unii față de alții este influențat de modelul cadrului didactic.

Salile de clasă sunt primitive, pereții sunt zugrăviți în culori pastel, ce diferă după vârsta copiilor, bancile sunt dispuse în mod adecvat pentru predarea frontală. Alături de învățator, aproape pentru toți elevii a devenit un obicei de a împodobi în mod corespunzător salile de clasă sau masa anotimpurilor. Pe această cale, copiii fac cunoștință cu diversele

anotimpuri si anumite stari launtrice sunt create cu ajutorul unor voaluri colorate asezate în colturile clasei.

Rezumand, putem caracteriza ca interactiunile si climatul din salile de clasa sunt pline de respect si sensibilitate. Dar ceea ce caracterizeaza cel mai bine relatia profesor-elev în institutiile de pedagogie curativa este capacitatea de empatie pe care cadrele didactice o cultiva fata de copilul ca fiinta in devenire.